

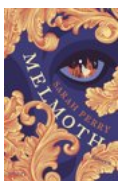

De eeuwig dolende

Een steegje in Praag. © Getty Images

Roman - In *Melmoth*, de nieuwe roman van Sarah Perry, belanden we in Praag voor een vertelling over het kwaad dat in ons huist. **KATHY MATHYS**

★★★★☆
Sarah Perry
Melmoth.
Vertaald door Roland Fagel en Natasha Gerson, Prometheus, 304 blz., 19,99 € (e-boek 11,99 €).
Oorspronkelijke titel: 'Melmoth'.

Jij bent zo gewoon dat jouw bestaan het ongewone onmogelijk lijkt te maken', zegt Karel Pražan over Helen Franklin. Hij heeft een vreemd manuscript in handen gekregen dat het levensverhaal van Josef Hoffman vertelt. 'Gewone' Helen had als puber grootse fantasieën, maar heeft er daarna bewust voor gekozen om kleurloos door het leven te gaan. In *Melmoth* treedt ze aan als 42-jarige. Ze doet boete voor een fout die ze twintig jaar eerder heeft begaan. Ze kleedt zich onopvallend, eet weinig, slaapt op een steenharde matras. Niet één pleziertje gunt ze zichzelf, vrienden heeft ze nauwelijks.

Net als in Perry's vorige boek, *Het monster van Essex*, spookt hier iets rond wat volgens de een echt bestaat, volgens de ander enkel in verhaaltjes opduikt. Dat mythische wezen heeft een menselijke gedaante: Melmoth doolt tot het einde der tijden op aarde rond. Toen Jezus verrees, zagen enkele vrouwen het lege graf en Christus die uit de doden was opgestaan. Een van de vrouwen ontkende nadien dat ze hem had gezien. Sindsdien zwerft ze verdoemd rond. Ze is ge-

tuige van onrustbarende gebeurtenissen, klopt aan bij noodlijdenden in de hoop dat ze haar zullen vergezellen en haar eenzaamheid zullen verlichten.

Hoffmans manuscript is een van de vele verhalen die in dit boek worden verteld. Alle verhalenvertellers hebben iets misdaan. Ze getuigen over de komst van Melmoth, in het zwart gekleed, met een zware geur van bloemen en verrotting om zich heen.

Sarah Perry heeft het personage van Melmoth opgediept uit een roman uit 1820, *Melmoth the wanderer* van Charles Maturin. Het originele verhaal gaat over een man die zijn ziel verkoopt aan de duivel zodat hij langer kan leven.

Menselijk lijden

Net als in haar vorige boek vertelt Perry op een zelfverzekerde en moeiteloze toon. Elke stem klinkt anders. De hoofdvertelling, waarin we Helen volgen, wordt gebracht door een alwetende verteller. Diens gedragen stem past bij dit ietwat ouderwetse verhaal. Zo schrijft Perry: 'De kou heeft zijn lippen bestrooid met een blauwachtig poederstof' of 'Nieuwsgierigheid legde

haar handpalm tussen zijn schouderbladen'. In de toon van de hoofdvertelling zit veel milde spot, wat lichtvoetigheid brengt in dit verhaal over menselijke wreedheid.

Hoffmans getuigenis voert ons naar het Praag van de Tweede Wereldoorlog en gaat over het kwaad dat de Joden is aangedaan. Verder volgt een tweede oorlogsverhaal waarin 'mannen van middelmatig talent en bescheiden ambitie' bij

Wanneer mag je om vergiffenis vragen voor de fouten die je hebt gemaakt?

hun medemensen groot lijden veroorzaken.

Perry werpt interessante morele vragen op. Wat kun je doen voor iemand die lijdt? Wanneer mag je om vergiffenis vragen voor de fouten die je hebt gemaakt? In een wereld waarin we voortdurend geconfronteerd worden met de lijdende medemens - veraf of dichtbij - is Melmoth een dubbelzinnige

verschijning. Ja, ze is egoïstisch en wreed, maar ze vraagt ons ook het hoofd niet af te wenden en de wereld recht in de ogen te kijken.

Praag

Ondertussen vraagt de lezer zich af wat Helen heeft misdaan. Waarom heeft deze Engelse uit Essex zichzelf verbannen naar Praag? Net als *Het monster van Essex* is *Melmoth* een verhaal met vaart en spanning.

Helen neemt weinig plaats in beslag. Soms ruimt ze tientallen bladzijden plaats voor het verhaal van een ander. Daardoor zal deze roman voor sommige lezers wat versnipperd aandoen. Gelukkig is er Melmoth - het echte hoofdpersonage - die alles met elkaar verbindt.

De roman had het gerust kunnen stellen met een getuigenis minder en het slot zal niet iedereen kunnen verrassen. Maar toch laat Sarah Perry opnieuw zien dat ze een bijzonder getalenteerde verhalenverteller is. Over hedendaags Praag schrijft ze met evenveel verve als over het Essex van de negentiende eeuw.